

Näytteenotto purkujätteen (betoni- ja tiilimurske) hyötykäyttö- ja kaatopaikkakelpoisuus-analyyseihiin

HUOM! Laboratorioon tuotava näyte ei saa sisältää asbestia. Kohteeseen on tehtävä asbestikartoitus ennen purkua.

Näytteenottovälineet

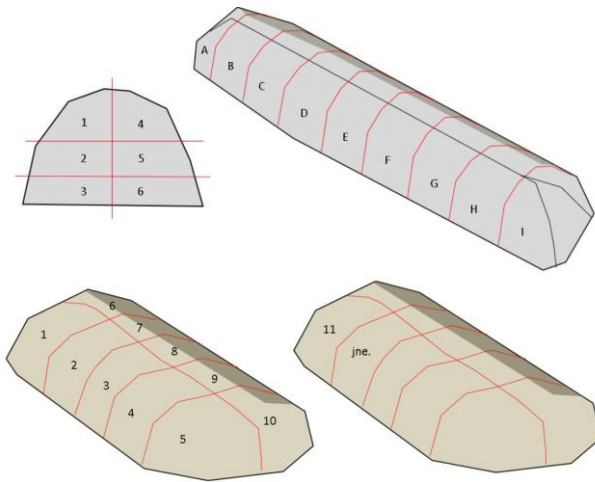
- riittävästi näyteastioita, esimerkiksi kannellisia sankoja tai saaveja
- tarvittaessa kaasutiivis pussi (esim. Rilsan) BTEX-analyysiin tulevaa näytettä varten
- lapio tms. kuoppa näytteenottoon

Näytemäärä

- haitta-aine määrittäisiin ja liukoisuustesteihin: 20 kg betoni/tiilimursketta jokaista 10 000 jätetonnin kohti tai vähintään 20 kg / purkukohde
- kaatopaikkakelpoisuuden määrittämiseen lisäksi n. 0,5 kg erillinäyte BTEX-analyysiin
- materiaalijakauman ja epäpuhtauksien määrittämiseen (hyötykäyttökohteet): 100 kg

Näytteenotto

- Jotta näyte edustaisi mahdollisimman hyvin koko jäte-erää, se otetaan kokoomänäytteenä kaikkiin muihin analyyseihiin, paitsi BTEX-analyysiin. Kokoomänäyte koostuu 20 osänäytteestä, jotka on otettu mahdollisimman tasaisesti eri puolilta jätekasaa tai -aumaa huomioiden kasan tai auman koko vaaka- ja syvyysuunnassa. Jos tutkittava kasa tai auma on suurempi kuin 10 000 t, se jaetaan useammaksi jäte-eräksi, joista jokaisesta otetaan 20 osänäytteestä koostuva kokoomänäyte. Osänäytteiden on oltava keskenään samaa kokoluokkaa. Kuvassa 1. on havainnollistettu kasan tai auman jakaminen osiin.

Kuva 1. Näytteenotto kasasta tai aumasta.

- Liukoisuus- ja haitta-aine-analyyseihin otetaan eri puolilta kasaa 20 noin 1 kg painoista osanäytettä
- Jos näytteestä halutaan myös materiaalijakauman ja epäpuhtauksien määrittely, kerätään 20 kpl 5 kg:n painoista osanäytettä, jolloin näytettä on yhteensä 100 kg
- Näytteen raekoon olisi hyvä olla alle 90 mm
- BTEX-analyysiin tuleva näyte otetaan yksittäisnäytteenä kaasutiiviiseen pussiin. Noin 0,5 kg:n näyte otetaan kasan sisältä ja se voi olla myös hienojakoisempaa murskettä. Jos kasa ei ole homogeeninen, otetaan tarvittaessa useampia erillisiä näytteitä. Näyte on toimitettava laboratorioon välittömästi haihtumisen estämiseksi.

Näytteen toimittaminen laboratorioon

- toimita näytteet suoraan Tampereen toimipisteeseen esimerkiksi Matkahuollon avulla. Jos tämä ei ole mahdollista, voit myös jättää näytteet mihin tahansa Labrocin toimipisteeseen
- BTEX-analyysiin tuleva erillinäyte tulee toimittaa lähimpään laboratorioon välittömästi haihtumisen estämiseksi. Jos tämä ei ole mahdollista, neuvottele etukäteen laboratorion kanssa mahdollisista toimenpiteistä näytteen kestävöimiseksi.
- Tee analyysitilaus OmaLabrocissa tai täytä tilauslomake ja toimita se näytteiden mukana laboratorioon.